

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea
 Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc
 Manuscripte nu se înapoiază

Situatiunea.

II.

Răspunsul, pe care l-a primit preoțimea română greco-catolică prin rostul Maiestății Sale la Cluj, nu face deosebire între biserică și capul într-o preoție și arhieriei. Una și doapă sunt cu toții în fața enunțului făcut de monarch.

Cu totul altfel ni se prezintă biserică română greco-orientală.

În enunțarea făcută la adresa preoției greco-orientale capul e despărțit de biserică, și preoțimea e pusă în fața arhieriei.

De ce aceasta?

Pentru-că, în adevăr, pe când capul bisericii române greco-catolice, ferindu-se de ori-și-ce manifestări politice și consumându-și viața toată în împlinirea chemării sale arhierice, nu s'a pus nici odată în conflict cu fiii sei sufletesci, ci una este cu ei și astfel se bucură de toată iubirea și de încrederea lor deplină, pe atunci capul bisericii române greco-orientale, lipsind într-un mod în adevăr uimitor dela datorile sale arhierice, nu se poate susține decât în virtutea serviciilor politice, pe care i le face guvernului folosindu-se de autoritatea s'a arhiericească, și astfel s'a despărțit el însuși de fiii sei sufletesci, s'a pus în conflict cu ei, s'a făcut străin în mijlocul lor.

Scim cu toții, că în ajunul sosirii Maiestății Sale în Ardeal vorba era, ca deputațiunea bisericii române greco-orientale să se prezente, nu la Cluj, ci la Deva, în fața Maiestății Sale. Așa era, fără îndoială, hotărârea consistorului metropolitan.

În urmă se vorbea, că ministrul „concerninte“ a consimțit cu această hotărâre și a anunțat pe conducătorul deputațiunii, că deputațiunea va fi primită la Deva, dar' a exprimat totodată și dorința, că Metropolitul să se prezente și la Cluj.

În cele din urmă însă deputațiunea tot numai la Cluj s'a prezentat.

Oamenii nedeprinși cu „finețele diplomatice“ se vor fi întrebând acum: De ce s'a mai luat hotărârea neexecutată?

Pentru-ca Metropolitul se aibă în contul activelor sale meritul de a nu o fi executat.

Tot astfel în cestiunea ajutorului de stat Metropolitul el însuși l'a făcut sinodului propunerea de a lua o hotărâre inexecutabilă, pentru-ca în urmă să-i poată dice guvernului: „Eată ce mi se impune! Dacă vrei conflict, ți-l produc, ear' dacă nu-l vrei, îți fac serviciul de a nu executa!“

Acesta e sistem în curtea metropolitană din Sibiu. Și noi suntem convinși, că, dacă consistorul metropolitan în adevăr a luat hotărârea de a cere, ca deputațiunea să fie primită la Deva, propunerea a pornit chiar dela presidiu.

Idea, că Românii, dacă merg, să meargă la Deva, ear' nu la Cluj, a fost emisă în coloanele „Tribunei“. Vorba era deci, ca, primind idea aceasta, consistorul metropolitan să pară preocupat de curentul reprezentat de „Tribuna“, pentru-ca metropolitul să poată dice: „Eată ce fel sunt oamenii, cu care am să lucrez! eată cu cine mă lupt!“

Nu este nimic mai puțin adevărat, ca această denunțare indirectă.

Protocolalele sinoadelor și ale congreselor sunt dovadă, că tocmai aderenții partidului național, intrați fie în sinod, fie în congres, au fost totdeauna aceia, care au stăruit, ca biserică să se ferească de ori-și-ce conflict cu statul. Ba au mers atât de departe, încât în cea din urmă sesiune congresuală toți și-au dat pe față voturile pentru oameni ca Dr. Gáll, G. Szerb, Cimponeanu. — Sciau de ce!

Dar' Metropolitul Miron nu s'a mărșăvit la această „fineță“.

Câteva zile înainte de sosirea Monarhului la Cluj, Înalț Preasfinția Sa, cap bisericesc, Metropolit și Arhieriscop în scaun, consilier intim al Maiestății Sale, nu s'a sfiit a-i trimite unui diac din Budapesta o scrisoare, care se termină cu următoarele invective:

Personalitățile române ce dau direcțiune și poartă cărușul în politica națională sunt și astăzi în preponderanță greco-catolici.

Pentru dovedirea acestui fapt nu vreau să amintesc nume cunoscute, nu pe autorii pasivității neajutorate, nici să numesc pe redactorii de acum și mai de demult ai ziarelor politice române, împărțiți după confesiuni; cel puțin de astă dată nu, pentru-că doresc să evit după puțină ori-și-ce susceptibilități personale, dar' cu puțină osteneală se poate ori-și-cine convinge despre veracitatea afirmațiunii mele. Nici că e

scopul meu să acuzez, ci ca în interesul bunei înțelegeri frățesci să potolesc după puțină dispozițiunile tendentioase răspândite prea tare contra Românilor greco-orientali.

Astfel că în genere la ori-și-care naționalitate, astfel și în deosebi la Români, pot să fie — ca să nu dic sunt — fără deosebire de confesiune ultraști într-o direcțiune ori într'alta, dar' acestia sunt numai excepțiuni singuraticice, acestia, deși sgomotul lor străbate departe, nu reprezintă vederile și sentimentele marelui totalități și din cauza acestora nu este iertat să înfierăm pe una ori alta dintre naționalități ori confesiuni, să o acuzăm cu lipsă de patriotism ori poate chiar cu gravitatea în afară, precum aceasta se face în cestiunatul prim articol al diacului d-voastre altfel foarte prețios. Tocmai de aceea protestez și în numele celor ce se țin de mine contra gravei acuzări cuprinsă în el. Miron Roman. Metropolit.

Nu vrea Metropolitul să acuze, dar' va judeca ori-și-cine, dacă denunță ori nu pe acei „pușini“, care nu se țin de el, pe „autorii pasivității“, pe „redactorii ziarelor române“, pe „excepțiunile singuraticice“, pe aceia, al căror sgomot străbate departe, fie ei greco-catolici, fie greco-orientali, îi denunță ori nu cu „lipsa de patriotism“, „poate chiar cu gravitatea în afară“.

Se înțelege! Căci cum ar mai pute să se susțină un om ca Metropolitul Miron în scaunul arhieresc, dacă n'ar fi în țeara aceasta, ba chiar și în biserică, pe care o „păstorește“, oameni „lipsiți de patriotism“, oameni, „care gravitează în afară“, oameni, pe care numai un luptător energic ca el poate să-i facă inofensivi?!

Sosiți, în sfârșit, în fața Maiestății Sale, capul actual al bisericii române greco-orientale nu ține să exprime numai sentimentele de lealitate și de credință, comune tuturor credincioșilor păstoriți de preoțimea, în fruntea căreia se află, ci profită de ocaziune spre a se însinua la guvern, la cetățenii nostri maghiari, la orașul Cluj în deosebi, admiră progresele făcute de alții, pentru-ca cu atât mai vârtos să iese la iveală afirmarea, că noi Românii suntem rămași în întunecime, și pune în mod provocător, unde ea nu trebuia să fie pusă, cestiunea „străbunelor“ noastre tradițiuni naționale.

Răspunsul rezultă el de sine.

Ce poate să răspundă Maiestatea Sa, când se află la Cluj?

„Privesc, — ne ăce, — fără de repulsiune“, dacă țineți la naționalitatea voastră, și legile existente vă și lasă destul teren.

Numai „fără de repulsiune.“ Mai mult nu. Și anume la Cluj nici că se poate mai mult. Căci e o cestiune de tact și de deferență către Tron, ca întrebarea aceasta să nu se pună atunci, când ori-și-ce disensiune trebuie să dispară, când nu se poate discuta și nu trebuie să se discute asupra întrebării, dacă legile existente lasă ori nu destul teren pentru dezvoltarea intereselor noastre naționale și dacă aceste legi, chiar și numai așa, cum sunt, se execută ori nu cu bună credință.

Îi vine însă guvernului la socoteală, ca cestiunea să fie pusă anume acum, și dacă n'au voit s'o pună alții, o pune capul bisericii române gr-or.

De aceea monarchul se adresează în deosebi la preoți.

„Cunosc, — le ăce, — înrîurirea D-Voastre asupra poporului.“

Mare vorbă, când ea e rostită de un monarch. Mare lucru, când monarchul le ăce preoților: Folosiți-vă de înrîurirea, pe care o aveți, potrivit cu cuvintele rostite de „vrednicul“ vostru arhieriscop.

Coroana intervine, pentru-ca să-i dea arhieriei autoritatea, pe care a pierdut-o, ori n'a avut-o nici odată. În loc, ca arhierieul să vină să-i prezente pe preoți așa cum l'a primit, vine monarchul și îi îndeamnă ca din iubire către El să-l urmeze.

Și aceasta e nota caracteristică a întregului eveniment al petrecerii Maiestății Sale în Ardeal.

Maiestatea Sa a venit aici în mijlocul nostru, nu însă pentru-ca guvernul să-i prezente țeara și să-i ăce: Eată-o, Maiestate, ți-o pun la picioare așa cum am primit-o și chiar mai bine decât așa! Nu! Nu acesta e înțelesul venirii Maiestății Sale.

A cerut guvernul, ca Coroana să intervină cu autoritatea ei, pentru-ca să se frângă rezistența Românilor, să se potolească „agitatiunea“, pe care preoții români au s'o țină departe de popor, să slăbească curentul reprezentat de partidul național.

Foia „Tribunei“.

Mica Fadeta.

De George Sand.

(Urmare.)

XXXIX.

Adevărul e, că Sylvinet nu era nici pe jumătate așa de bolnav cum părea și cum îi plăcea lui să creadă. Mica Fadeta, când l'a căutat pulsul, a recunoscut mai întâiu, că frigurile nu erau tari, și dacă a avut aiurări, aceasta a fost fiindcă spiritul lui era mai bolnav și mai slăbit ca corpul lui. Socoti deci să-l apuce la suflet, făcându-l să se teamă de dînsa, — și de cu diuă ear' se întoarse la el. Nu durmise deloc, dar' era liniștit și oarecum lăncețit. Îndată-ce o văd el îi întinse mâna în loc de a o retrage, cum făcuse rëndul trecut.

— De ce-mi întinzi mâna, Sylvane? — îi ăce ea; — nu cumva pentru-ca să ved cum stai cu frigurile? Văd bine din fața d-tale, că nu le mai ai.

Sylvinet, rușinat că trebuie să-i retragă mâna, pe care dînsa n'o atinsese, îi răspunde:

— Era pentru-ca să-ți ăce bună ziua, Fadeto, și pentru-ca să-ți mulțumesc pentru ostentia cea multă ce ți-o dai cu mine.

— Dacă-i așa, primesc bună ziua dela d-ta, — grăi dînsa, apucând mâna lui și ținându-o în a sa; căci eu nu resping nici odată pornirea cea bună, și nu te socotesc destul de fățarnic,

pentru-ca să-mi arăți tragere de inimă, dacă nu ai cătuși de puțină pentru mine.

Sylvan se simțea foarte bine că-și avese mâna în a Fadetei, și cu o voce de tot blândă îi ăce:

— M'ai luat cu toate aceste foarte de scurt ieri seară, Fanchon, și nu știu nici eu cum, cum nu, dar' nu mai sînt supărat pentru aceasta pe d-ta. Aflu chiar, că ești prea bună, că după toate împușările ce ai să-mi faci, tot mai vii să mă vezi.

Fadeta se aședea lângă patul lui și-i vorbea cu totul altfel ca în rëndul trecut; era atăta bunățate, atăta blândetă, atăta gingășie în vorbele ei, încât Sylvan se simțea cu atât mai mângăiat și mai mulțumit, cu cât o crezuse mai amărită pe el. El plânse mult, își mărturisise toate păcatele, ba îi ceru chiar iertare și o rugă să-i fie amică cu atăta stăruință și sinceritate, încât ea recunoscu, că inima lui e mai bună decât capul lui. Ea îl lăsa să-și verse focul, mai muștrându-l din când în când, ear' când ea voi să-și tragă mâna din a lui, el o țină mai strîns, fiindcă îi părea, că mâna aceea îl lecuiesce în același timp și de boală, și de mahnirile lui.

Când îl văd ajuns unde voise să-l ducă, ea îi ăce:

— Eu plec, Sylvane, ear' d-ta ai să te scoli, fiindcă nu mai suferi de friguri, și nu trebuie să stai tolănit, în vreme-ce muma d-tale se ostenește, ca să te serviască, și-și pierde timpul spre a-ți țină companie. Vei mânca apoi ceea-ce muma d-tale îți va da din partea mea.

E carne, și știu că ăci, că ți-s'a urit de ea și că nu mai trăiesci, decât cu ierburi proaste. Dar' puțin îți pasă; îți vei face silă; și chiar fiindu-ți greu, nu vei lăsa să se vadă aceasta. Muma d-tale va fi foarte mulțumită de a te vedea mîncînd ceva consistent; ear' cât pentru d-ta, greutatea de a-ți face silă și de a ascunde va fi a doua oară mai mică, ear' de a treia oară va înceta. Vei vedea, dacă mă înșel ori nu. Rămăs bun acum, și sper că în curînd n'o să mă mai cheme pentru d-ta, căci știu, că n'o să mă fi bolnav și nici că mai vrei să fi.

— Care va să ăce, astă seară n'o să mă vii? — grăi Sylvinet. — Credeam că o să te mai întorci.

— Eu nu sînt, Silvane, medic pentru bani, și mai am să fac și altă treabă decât să te caut, când nu ești bolnav.

— Ai toată dreptatea, Fadeto; crezi însă, că dorința de a te vedea este și ea egoism: nu știu cum, stînd de vorbă cu d-ta, m'am alinat.

— Ei bine! nu ești neputincios, și știi unde stai. Nu-ți este necunoscut, că am să-ți fiu prin căsătorie soră, cum îți sînt acum prin amicia mea; poți dar' să vii să stai de vorbă cu mine, fără-ca să ne poată cineva călți pentru aceasta.

— Am să mă duc, dacă îmi dai voie, — ăce Sylvinet. — La revedere dar', Fadeto; am să mă scol, deși rău mă doare capul, deoarece n'am durmit și m'am sbuciumat mult toată noaptea.

— O să-ți mai alin și durerea aceasta de cap, — ăce ea, — dar' să știi, că aceasta e cea din urmă, și că la noapte trebuie să dormi bine.

Ea îi puse apoi mâna pe frunte și preste cinci minute el se simți recorit și atât de mîngăiat, încât nu mai simțea nici o durere.

— Văd acum, — grăi el, — că n'aveam dreptate, când te-am refuzat, Fadeto; căci esti o mare lecuitoare și sci să alini boalele. Toți ceilalți mi-au făcut rău cu leacurile lor, ear' d-ta m'ai atins, nimic mai mult, și m'ai vindecat; cred că dacă aș pute să stau totdeauna în apropierea d-tale, nu mai lăsa nici odată să fiu bolnav ori răutacios. Dar' spune-mi, Fadeto, nu mai ești supărată pe mine? și vrei să pui temei pe vorba ce ți-am dat, că mă voi su-pune cu desăvîrșire față cu d-ta?

— Conțez la aceasta, — ăce ea, — și dacă nu-ți vei schimba gîndul, am să te iubesc ca-și-cînd ai fi fratele meu gemen.

— Dacă ai și gîndi așa, Fanchon, precum vorbești, mi-ai ăce tu, ear' nu d-ta; căci între gemeni nu e obiceiul de a vorbi cu atăta ceremonie.

— Haid', Silvane, scoală-te, mîncă, stăi de vorbă, plimbă-te și dormi, — ăce ea ridicându-se. — Eacă porunca mea pentru ziua de azi. Măne ai să lucrezi.

— Și să mă duc să te văd, — ăce Sylvinet.

— Să fie, — grăi dînsa, apoi se depărta aruncându-i o privire prietenoasă și iertătoare, care îi dete de odată puterea și voia de a-și părăsi patul de miserie și de trîndăvie.

(Va urma.)

Legenda despre lipsa de patriotism și despre gravitatea în afară a Românilor din țările coroanei ungare e o infamă scornitură a celor ce nu s'ar mai pute susține în pozițiile lor, dacă s'ar fi seamă de dorințele legitime ale Românilor.

Românii, care nu vor de cât ca aici în țeara lor să fie respectate legile create pentru asigurarea libertății lor de dezvoltare, ca limba lor să fie obligată în toate direcțiile, cu care ei vin în atingere, ca să li se dea respectul ce li se cuvine ca unui popor pământean și ca unui factor important la susținerea și la apărarea statului, Românii, care vor să ajungă la împlinirea acestor dorințe legitime numai pe cale legală și în înțelegere cu factorii hotărâtori ai monarhiei, Românii, care se supun chiar și atunci, când li se face violență, numai pentru-ca să-și păstreze reputațiunea de element de ordine, Românii acestia trebuie să pară „lipsiți de patriotism” și puși în conveniență cu dușmanii „patriei” și ai Tronului, pentru-ca câțiva oameni să poată juca rolul fals de „impăciunitori” și apărători ai „statului” față cu oamenii de încredere ai Românilor.

Preoții români, fie ei greco-orientali, fie greco-catolici, au să fie — așa, precum îi povățuiesc și-i îndeamnă prin propriul sau exemplu clerul bisericii greco-catolice și precum li-a cerut Maiestatea Sa la Deva, — numai preoți, mai pre sus de toate preoți, care pun cea mai bună parte din sufletul lor, pentru-ca să țină vii sentimentele religioase în popor, să propage cultura cea adevărată și să combată imoralitatea: slugi ai stăpânirii lumesci n'au să se facă, în certurile dîlnice n'au să se amestece, n'au, mai pre sus de toate, să se pună în conflict cu fiii lor sufletești, dacă vor, cum trebuie să voacă, să țină turma creștinească strînsă la un loc.

Aceasta poate să li-o ceară guvernul, poate să li-o ceară slugile lui, dar' Monarchul nu le-a cerut-o, și dacă ar fi cineva, care ar îndrăzni să afirme, că le-a cerut-o, au să-i spună, că minte.

Monarchul le-a cerut numai să se folosească de influența, pe care o au la popor, pentru propagarea spiritului de înfrățire, de alipire către țeară și către Tron, le-a cerut, să nu ajute pe aceia, care propagă alt spirit. Ei, care trăiesc aici în mijlocul nostru și ved cu ochii lor cele ce se petrec, ei știu cine face înfrățirea anevoioasă, cine-i înstrăinează pe Români de țeara lor, cine slăbește în Români tradiționala alipire către Tron și încrederea în puterea ocrotitoare a casei domnitoare.

Dacă noi partidul național sîntem cei ce le fac aceste, atunci datori sînt preoții români să ferească turma românească de ispitirile noastre, ear' dacă alții le fac, pe acei alții au să-i țină departe de ea.

Revistă politică.

Sibiu, 16 Septembrie st. v.

Numărul de ieri al foaiei oficiale „Budapesti Közlöny” publică următorul autograf al Maiestății Sale Monarchului:

Iubite Tisza! Cercetând cu privilegiul mamei mai mari din est-an mai multe părți ale țării, mă întorc în capitală sub cele mai înbucurătoare impresii.

Pretutindeni cu bucurie am experimentat, că în toate ținuturile iubitei Mea regat al Ungariei — atât în vechia țeară mamă, cât și în părțile ardelen ale aceleia — credința tradițională și patriotismul vietuesc nestrămutat în inima populațiunii, ceea-ce a și eșit la ivală prin numeroasele manifestațiuni și fapte ce dovedesc iubirea pentru Mine și alipirea credincioasă către tron. Aceasta bucurie se potențiază și mai mult prin aceea, că în toate ținuturile ce au fost atinse de manevre nu numai respectivele autorități locale și organele acelora, ci și întreaga populațiune și-a împlinit misiunea cu mult zel și spre deplina mea mulțumire, — nîsîndu-se a satisface cu cea mai mare prevenire și aplecare spre jertfă tuturor cerințelor trupe și a dovedi cele mai călduroase simpatii pentru miliție, despre ceea-ce m'am convins numai din rapoartele singuraticilor comandanți de trupe, ci și prin observările mele personale.

Dorind pentru aceasta a da expresiune sinceră mele recunoștințe, Te însărcinez a vesti în respectivele părți ale țării pretutindene și tuturor îndestularea și mulțumirea Mea pentru aceste nouă dovedi de credință și patriotism, cu

care populațiunea a îmbogățit și de astădată suvenirile Mele la dîile ce le-am petrecut totdeauna cu bucurie în iubitul Meu regat al Ungariei. Cluj, 24 Septembrie 1887. *Francisc Iosif* m. p.

Incidentul dela granița franco-germană a produs o vină agitațiune atât în Paris cât și în Berlin. La Raon-sur-Plaine, aproape de graniță, oficerul de dragoni Wangen din Luneville cu gonașul seu Brignon eșiră la vînătoare; deodată se descărcară de pe teritoriul german trei pușcături după oaltă, dintre care a doua ucise pe gonaș, ear' a treia vulneră piciorul sublocotenentului. După cum se vede, faptul e adevărat, pentru-că nu numai foile parisiane îl raportează, dar' se adevărește și primi o depeșă din Colmar. Dar' că de către cine și cu ce intenție s'au descărcat acele trei pușcături, nu se știe nimic pozitiv, și scirile sînt deosebite în această privință. În Paris se afirmă, că pădătorii de vamă germani au pușcat; după o altă versiune, faptuitorul ar fi un soldat german, cu numele Kaufmann, care era împărțit pazelor de vamă ca ajutor în contra braconierilor. Soldatul declară, că înainte de a da foc a strigat de trei ori „Stăi!” și a creșut, că vînătorii, pe care îi ținuse de braconieri, se aflau pe teritoriul german.

Cercetarea e în curs atît din parte franceză cât și din parte germană; prin aceea se va stabili la toată întîmplarea adevărata stare a lucrului. Într'aceea însă ministerul de externe francez s'a adresat deja la Berlin pentru explicațiuni și pe bulevardurile din Paris se exploatează evenimentul dela Raon-sur-Plaine spre însușiri în contra Germaniei, ca-și-cînd cei din Berlin ar fi de vină, că cutare păzitor de vamă ori soldat dela graniță abuzează de arma sa.

Întocmai cum s'a întîmplat și în afacerea Schnäbele, așa va da Germania și de astădată satisfacția cuvenită pentru abuzurile ce le comit organele germane la granițele statului învecinat și sperăm, că incidentul în chestiune nu o se formeze un *casus belli*, precum 'și-l închipuiesc viua fantasie a Francezilor șovinisci.

Răspunsul Rusiei la nota și la comunicatul oficial al Porții încă n'a sosit. După o împărțire ce o primesc din Paris „Pol. Korr.”, cercurile politice de acolo încep tot mai mult a se convinge, că în chestiunea bulgară va învinge în sfîrșit politica „Lasă-mă să te las”. Sultanul în fond nu-și periclitează poziția, dacă se și declară gata pentru o acțiune, când face restricțiunea, că întrebuițarea forții se fie exclusă și puterile să fie unite. Deoarece majoritatea acestora, pre lungă toată desaprobarea procedurii Bulgarilor, deasemene perhorrescează întrebuițarea forții, actualul stadiu al chestiunii bulgare va fi desigur de o durată mai lungă.

Scirile ce vin din Petersburg încă exclud pentru moment ori-ce probabilitate a unei acțiuni rusești în Bulgaria; Rușii desigur vor se aștepte până-ce trece eara, pentru-ca se vadă, ce rezultate va avea activitatea partidelor rusefile din Bulgaria ce se bucură de spriginul societăților panslaviste.

„Românul” din București scrie cu privire la chestiunea bulgară următoarele:

Chestiunea bulgară pare că nu face nici un pas înainte spre o rezolvare, care să înlature ori-ce pericol și ori-ce amenințare pentru viitor. Rusia stărne în hotărîrea ei de a nu recunoaște actuala stare de lucruri din Peninsula-Balcenică, și celelalte puteri se tem să dîcă vîntul lor din urmă. Pe de altă parte, Turcia stă cu totul nehotărîtă în demersurile ei și nu voiesc întru nimic să se angajeze pe calea aventuroasă, pe care o împing evenimentele ce se desfășură în Orient, fără aderarea, ca să nu dîcem consensimentul celorlalte puteri semnate tratatului din Berlin; astfel că dela începutul crizei care domnesce în Bulgaria, Poarta, cu toate îndemnul, amenințările și stăruințele Rusiei, a păstrat și păstrează încă atitudinea cea mai rezervată.

Circulara din urmă a Porții către puteri, ce ni se anunță din Constantinopol și prin care cere de a trimite un general în Bulgaria în calitate de guvernator, este încă o dovadă, că ea nu voiesc să iee dela sine nici o răspundere și că așteaptă ca numai puterile să se rostească în chestiunea bulgară. Ce efect are să producă această propunere și care are să fie răspunsul puterilor? Eacă o întrebare al cărui răspuns

este cu atît mai greu de dat cu cât el depinde de atâtea alte împrejurări necunoscute și pe cari nimeni nu le poate prevedea. Ori cum am privi însă situațiunea și ori-care ar fi vîntul din urmă al puterilor, un lucru rămîne bine constatat: că neînțelegerea cea mai mare domnesce în ceea-ce privește rezolvarea chestiunii bulgare, și că această neînțelegere ia din ce în ce un caracter și mai îngrijitor.

Intrevederea din urmă dela Friedrichsruhe între comitele Kálnoky și principele de Bismarck, a deșteptat și mai mult nemulțumirea foilor răsesci, cari ved în întîlnirea celor doi cancelari o apropiere și mai mare între Austria și Germania și o înțelegere deplină între aceste puteri cu privire la starea lucrurilor din Bulgaria, deși în cercurile politice din Viena și Berlin se susține, că nu s'a regulat nimic în chestiunea bulgară și deși presa germană și austriacă păstrează cea mai absolută tăcere în această privință. Vom vedea deci, ce are să transpire din întrevederea dela Friedrichsruhe și întru cât are să se aducă vre-o schimbare în starea lucrurilor, față cu mersul afacerilor din Bulgaria, cu rezerva și nehotărîrea Porții, cu lupta de interese între Austria și Rusia și cu atitudinea celorlalte puteri semnate tratatului din Berlin.

După-cum se depeșează în mod oficial din Londra, se pare, că Poarta a renunțat de a mai protesta în contra convenției anglo-franceze cu privire la canalul de Suez, deoarece-ce de sine se înțelege, că convenția, ca să devină perfectă, are să fie aprobată atît de Poartă cât și de marile puteri. Ce e drept, în presa rusească se observă o poftă oarecare de opoziție; aceasta însă cu anevoie se va pute pune în praxă, fără de a îndispune pe Francezi, care pun mult preț pe acest succes diplomatic.

Noul incident dela granița franco-germană.

Despre noul incident ivit la granița franceză-germană și care a agitat mult spiritele din Franța, aflăm în „*Neue Freie Presse*” următoarele detalii:

Toate rapoartele judecătoriilor franceze conșună într'aceea, că sublocotenentul de dragoni de Vangen și gonașul Brignon au fost împușcați pe teritoriul francez. O scire oficială, ce ar fi desmîșit constatarea aceasta, nu i-a venit ministerului de externe din Paris. Acestei împărțiri îi stau în potrivă numai rapoarte de ale funcționarilor germani care dic, că soldatul german care a împușcat asupra Francezilor a creșut, că acestia s'ar fi aflat amîndoi pe teritoriul german. De aceea, guvernul francez se crede îndreptățit a pretinde o despăgubire pentru vîduva și copiii lui Brignon, precum și o satisfacțiune cuvenită pentru sublocotenentul rănit. Trebuie să amintim însă înainte de toate, că casului acestuia, din punct de vedere umanitar altcum foarte regretabil, cercurile hotărîtoare din Paris nu-i atribue aceeași importanță, care i-s'a atribuit la timpul seu afacerii comisariului de poliție Schnäbele; și se crede, că guvernul german îi va fi ușor a repara pe cale cuvenită, greșeala comisă de soldatul german. Pertractările se vor face din partea Francei astfel, încât să se poată spera grabnica încheiere a unui arangement cu guvernul german. Declarațiunile făcute de către ministrul plenipotențiar german la Paris, contele Münster, dau nutremînt speranței că Germania, îndată-ce faptul se va confirma prin o contra-anchetă, ea îl va și recunoaște. Există deci multă nădejde, că incidentul acesta, care a cauzat o agitațiune mare în Franța, se va pute rezolva, fără-ca să fie de lipsă vre-o acțiune diplomatică. Guvernul francez are încredere în pacifica atitudine a populațiunii franceze, precum și aceasta e pîtrunsă de convingerea, că ministrul de externe Flourens va duce afacerea la un bun sfîrșit. Cu toate aceste, se afirmă din mai multe părți, că măsurile ce Germania le-a luat cu privire la graniță sînt astfel, încât comunicațiunea internațională, precum ea ar trebui să existe în timp de pace, abia mai e cu puțință și că tocmai măsurile aceste contribuie foarte mult la ivirea astorfel de neînțelegeri.

Ministrul-preșident francez dl Rouvier era deja pregătit, de a convoca un consiliu de miniștri extraordinar. După-ce însă, ministrul de externe Flourens a conferit cu ambasadorul german contele Münster, a declarat că nu există vre-o privilegiu extraordinar ce ar face de lipsă convocarea consiliului de miniștri.

Despre afacerea dela granița franco-germană circulează prin Paris următoarele două versiuni:

Versiunea franceză, confirmată de către procurorul general din Nancy următoarea: Sîmbătă pe la oarele 11 înainte de amiază, o societate de 5 inși plecă spre vînătoare.

În apropierea graniței germane, i-se avisă sublocotenentului de dragoni Vangen de Geroldseck, care purta vestiminte civile, precum și gonașului Brignon, tată a patru copii, locul lor de pîndă. Abia s'a depărtat societatea pentru a dispune locurile de pîndă și pentru ceilalți vînători, când se aușiră 3 descărcături de pușcă. La aușul acestora, toți grăbiră spre locul unde se aflau sublocotenentul și gonașul și îi aflară pe amîndoi culcați la pămînt și anume pe gonaș îl aflară în depărtare de 5 metri de graniță, ear' pe sublocotenent vre-o 15 metri.

Brignon primi un glonț în pîntece și nu se mai putea mîntui; el și muri la oarele 4 după amiază. Sublocotenentului i-a fost zdrobit un picior. Acesta declară, că pușcăturile au urmat dintr'o pușcă cu repetiție și că nici dînsul nici gonașul n'au aușit vre-un strigăt. Împrejurările aceste, precum și petele de sînge pe teritoriul francez au fost constatate oficial de către procurorul general din Nancy. Pe vremea constatării apără și comisariul german Schirmeck însoțit fiind de mai mulți forestieri, și conferi cu procurorul din Nancy. Acesta spuse apoi versiunea germană despre incident care sună astfel:

Acela, care a descărcat pușcaturile e un soldat cu numele Richard Kaufmann din batalionul de vînători din Saverne. Acesta a fost comandat pentru a întări pădătorii de păduri. Soldatul avînd convingerea că Francezii au trecut granița, credea a folosi cu toată vigoarea legea germană față cu braconierii. De trei ori a strigat, precum cere regulamentul „Halt!” ear' după-ce a vîdut că nu răspunde nimeni și-a ținut de datoriță ca se descearcă. Francezii neagă de a fi aușit pe Kauffmann strigînd. Acesta se afla cam 80 de metri dela graniță, ascuns după un arbore. Prima descărcătură nu a nimerit, numai a doua și a treia a nimerit pe ambii nenorociți.

Cînd scirea aceasta a sosit mai întăiu la Paris, iritațiunea a fost mare, în curînd însă s'au mai demolat spiritele.

„Tems” scrie:

„Opiniunea publică ar face rău, dacă ar rămîne prelîngă prima impresiune. Cu toate aceste avem în vedere următoarele: Dincolo de Vogezi se afirmă, că populațiunea franceză e neapace pentru a rămîne liniștită, și caută ori ce privilegiu pentru izbucnirea unui conflict. Se înțelege, că dovedi pentru afirmarea aceasta nu prea găsesc; ear' dacă astfel de evenimente se vor repeta, cum cred ei că opiniunea publică din Franța va pute fi împedecată a crede, că Germania are intențiuni secrete, cu toate că ea protestează?”

Guvernele, care declină dela sine ori-și-ce responsabilitate față cu neînțelegeri atît de regretabile cum este cel de față, ar trebui ca se primească responsabilitatea pentru alegerea agenților sei, pentru poruncile date și pentru controla pe care sînt datoare a o face față cu personalul pe care îl onorează cu încrederea lor.

Diarul orleanist „*Français*” declară a nu se îndoi, că guvernul francez, după încheierea anchetei va reclama cu tact, dar' cu tărie satisfacțiune cuvenită și adaugă că lui îi este imposibil a crede, că guvernul german va refusa această satisfacțiune.

Sînt diare care și acum, ca totdeauna, se folosesc de privilegiul acesta pentru a agita în contra Germaniei, ele se află însă în minoritate și glasul lor nu va avea nici o înfrîrire asupra acțiunii guvernului.

Din Berlin se depeșează că incidentul sîngeros dela granița de Vest se tractează în toate foile din Germania cu oareși-care rezervă. Toate exprimă însă convingerea, că Germania, dacă vîna ori neînțelegerea o poartă dînsa, ar fi aplicată a da Francei cea mai loială satisfacțiune.

Cronică.

Archiducele Albrecht a sosit astăzi în Budapesta la 2 oare și 10 minute, venind dela Sinaia. În capitala țării noastre a stat abia 20 minute și a și plecat la Viena.

Numiri. Ministrul de culte și instrucțiune publică reg. ung. a întărit definitiv în postul ei de până acum pe institutoarea de stat din Panciova, Wilhelmina Adám. — Tribunalul reg. din Caransebeș a numit pe fîșolăbărașul onorar Hugo Luerwaldt și Hugo Wittich de translatiori pentru traduceri din limba germană și română în cea maghiară, nefînd însă îndreptățiti a traduce și din limba maghiară în limba română ori germană.

Furnisări pentru armata bulgară. Un consorțiu de cîșmași din Brașov a primit fur-

nisarea alor 8200 părechi de ghetete pentru armata bulgară. În scopul acesta au și plecat mai mulți dintre ei în Bulgaria pentru a încheia cu ministrul de război bulgar contractul definitiv.

Pentru noul abator din Sibiu se fac deja pregătirile de lipsă. Acela se va clădi la capătul străzii abatorului lângă canalul morii și aproape de stavilarul căii ferate. Înainte de toate se pregătesc locul pentru ghiață, pentru-ca în decursul iernii să se poată căra ghiața. Locul acesta se află cu deservire deasupra pământului și e încungiuat de camerele de carne. Toate clădirile aparținătoare acestui abator vor costa 50,000 fl. și se vor termina încă în decursul anului viitor.

Brumă. În noaptea dela 26 spre 27 l. c. a cădut bruma atât aici cât și în giur.

Expoziție. Reuniunea agronomică cercuală din Teara-Bărsii va arăta dela 9 până la 16 Octombrie o expoziție de poame, ce va cuprinde în sine întreaga Teara-Bărsii și va fi în legătură și cu o expoziție de flori și zarzavat.

Virilisti. În comitatul Brașovului, virilistul cel dintâi, dintre cei 83, plătesc 3922 fl. contribuțiune, ear' cel din urmă 310 fl. 50 cr.

Nea în Septemvrie. Povestesc călătorii, că în tinutul dela Turocz-Szent-Márton domnesse iarna în toată puterea ei. Oamenii toți sunt îmbrăcați în cele mai groase vestimente, își pregătesc săniile și pun carele la somn. A nins foarte mult pe acolo; tot așa spun, că a nins Mercuri și prin comitatul Albeiregale.

Copii ilegitiți în comitatul Timiș. Cetim în „Foia Diecesană“! Concubinatele se înmulțesc în comitatul Timiș în mod înspăimântător. După un raport al vice-comitetului al acestui comitat s'au născut în anul trecut 1886 1112 copii nelegitiți. Din acestia aparțin 1010 religiozii greco-orientale, 559 religiozii romano-catolice, 29 confesiunii evang. și 19 celei elvetice. De mirat este, că la ovreii cei numeroși din comitat nu s'a născut nici un copil din pat nelegituit în anul 1886. Eată una dintre multele cauze ale progresării materiale și spirituale ale elementului ovreesc în patria noastră.

Casa natală a regelui Mateiu. Casa, în care s'a născut regele Mateiu-cel-drept, stă în Cluj aproape de piața principală. E un edificiu scund cu un etagiu și deasupra porții are o tablă de lemn cu inscripțiunea „Nothkaserne“. În chiliile edificiului locuiesc feciorii unei companii de infanterie a regimentului Nr. 51; casa stă între două străde strâmte și întinse. Cu ocaziunea venirii Sale în Cluj, Maiestatea Sa Monarchul a inspecționat casele toate din Cluj și când a ajuns și la acest edificiu cu suvenir istoric a întrebat pe ministrul-președinte Tisza, că nu scie anume, în care dintre chiliile s'a născut Mateiu-Corvinul? Domnul Tisza nu a putut da răspuns anumit. Noi, după cât am aflat, chilia de naștere a regelui Mateiu e în colțul drept a parterului: e o casuie strimță, în care de ani întregi lucră păpușarul companiei, și unde stătea odată gloriosul leagăn al marelui rege, astăzi acolo stă masa cu unelte păpușărești și diferite învechituri de ale ciobitorilor. Da! în timpii vechi răsună numita chilia de cântece de leagăn, pe care le cânta o mamă fiului sau principe, născut de a fi mare domnitor și rege respectat prin timpuri: acolo într'aceea casă astăzi răsună loviturile repetate și monotone a ciocanului, care bate cuiele de lem în păpuși militărești!

Congresul igienic internațional din Viena. Luni în 23 l. c. s'a deschis congresul al patrulea de igienă în Viena. Deja de Duminecă seara au început să sosească membrii congresului din toate părțile Europei. Luni dimineața au fost adunați toți și așa s'a putut încheia curând lista oficială a participanților. Între participanți se aflau multe autorități pe terenul științific, ca bătrânul Virchow, Spencer Wells, Pettenkofer, Mosso; primarul orașului Sereievo încă era de față. Pasteur și Koch din Berlin n'au putut veni la congres. Se mai vedeau în sala cea spațioasă a congresului miniștri din Viena și alți dignitari ai statului; mai târziu a venit și corpul diplomatic. Între cei dintâi era principele Reusz. La 11 oare, principele de coroană Rudolf, primit fiind din partea prezidențului comisiei organizatoare ca cel dintâi membru al comitetului, a deschis congresul cu o vorbire, pe care noi o reproducem aici întregă:

„Prezidențului comitetului organizator, care m'a primit cu așa amicale cuvinte, îi mulțumesc din inimă și îl rog să primească asigurarea, că îmi țin de onoare și bucurie a sta în fruntea congresului. Cel mai scump capital al statelor și al societății este omul. Fiecare viață separată reprezintă un preț hotărât. A susține viețile și a le păstra intacte până la cea mai din urmă graniță, este o problemă a umanității. Individul singurat, ori-ce mijloc de susținere ar avea, rămâne totuși fără putere față cu multele influențe, care ne împingă pe noi toți. Aici ajută numai un efect comun. Această problemă o desleagă igiena, când stă pe o basă științifică și e ajutată de demografie. Dacă reprivim noi toate referatele raporturilor

singuratici, ne mirăm, că știința cuprinde toate în sine: casa, școala, producțiunea, războiul, cetățile, satul, comerțul și industria. Participarea atâtor autorități ale națiunilor și statelor e o dovadă despre adevărata însemnată a Igieniei. Mă simt cuprins de adevărata îndestulare, a Vă pute saluta în cetatea aceasta, care e centrul scrutărilor serioase și a lucrărilor științifice. În numele Impăratului, declar congresul de deschis.“

După aceasta a urmat raportul secretarului general asupra organizării comitetului. Desbaterile științifice au și început și primul rezultat care se așteaptă este un regulativ internațional pentru epidemie, pentru toate statele Europei.

Planet nou În noaptea de 21 spre 22 Septemvrie a descoperit Dr. I. Palisa din tunul astronomic din Viena un asteroid nou. Este o stea de a douăsprezecea mărime. Dr. Palisa e unul dintre cei mai harnici scrutători de stele a timpului nostru, a descoperit o mulțime de asteroizi. Planetul descoperit mai în urmă e al 60-lea între planetele Dr-ului Palisa. Ce nume i-a dat, până acum nu scim.

Anticitățile bisericesci din Bucovina. Comisiunea centrală c. r. pentru monumente istorice și artistice din Viena s'a adresat către consistoriul arhiepiscopal din Cernăuți cu o scrisoare din care reproducem, după „Revista politică“ următoarele pasaje: „De un timp în coace atențiunea comisiei centrale c. r. este atrasă asupra bisericilor gr.-or. și asupra iconelor lor, cari mai cu seamă se află în Bucovina și datează din timpuri foarte vechi. Conservatorii Bucovinei n'au întreprins a trimite comisiei centrale în această privință raporturi foarte numeroase și detaliate. Dar' cu privire la însemnătatea acestor obiecte, raporturi simple nu ajung și întrebunțarea lor trebuie să fie înlesnită prin copierea edificiilor, a iconelor și a celorlalte obiecte de artă... Ne permitem a vă ruga pe Eminența Voastră ca să bine-voiți a orându-i clerului gr.-or. conservarea și crățarea bisericilor vechi și a picturilor lor; a-l invita ca restaurări să se facă numai sub controlul respectivului conservator c. r. și ca edificiile și picturile să fie copiate atât din partea organelor însărcinate cu restaurarea cât și din partea unui fotograf; a îngrijii ca un preot deprins cu textul slavon bisericesc să fie obligat a culege numeroasele inscripțiuni ale bisericilor din Bucovina. Consistorul din Cernăuți, prin o circulară adresată preoției, a luat deja măsurile convenite și a dispus următoarele: 1. Obiectele amintite în ceea-ce privește caracterul lor monumental să se conserve cu toată îngrijirea trebuincioasă, ear' restaurările eventuale să nu se facă fără încuviințarea consistorului respectiv, fără consultarea organelor tehnice competente. 2. Toate inscripțiunile vechi să se conserve și preoția este îndatorată a le copia după puțință, trimițându-le apoi consistorului cu un raport detaliat. 3. Clerul este ținut a da informațiunile trebuincioase și a sprijini cu cea mai mare prevenire cercetările acelor bărbați, cari sunt numiți conservatori pentru monumentele istorice și artistice ale țerii noastre.“

Pentru cei-ce voese a cerceta universitatea din București. „Voința Națională“ scrie: Credem a face un serviciu tuturor acolora, cari posedă testimonii de maturitate sau bacalaureate din străinătate, și cari doresc a urma cursurile vre-unei facultăți dela universitatea din București, a anunța, că conform măsurilor luate, acest fel de acte trebuie legalizate de ministrul respectiv al statului de unde le posedă, vizate și traduse (afară dacă nu vor fi în latinesce) de ministrul nostru de externe, apoi prezentate dlui rector al universității pentru a li se acorda ecivalența. Termiul până când se primesc cereri de felul acestora la universitate este până la 15 Septemvrie inclusiv.

Generalul Brialmont, care, a fost invitat de guvernul român să vină a vizita lucrările de fortificațiune dimpregiurul capitalei, a anunțat sosirea sa pentru sfârșitul lunii curente. D-sa va fi însoțit de mai mulți ofițeri din armata belgiană, între cari un comandant de stat-major.

Cause mici, efecte mari. Atâta s'a mai vorbit și s'a mai desbătut prin toate foile politice și de toți diplomați lumii, că ce eveniment însemnat și decizător în politica europeană va fi întrevădarea împăratului Vilhelm cu Țarul la Stettin. Acuma vin cercurile politice germane, cari trăiesc în nedeslipită apropiere de împăratul Vilhelm și spun, că toată geneza acelor combinațiuni politice — a fost numai o întâmplare ridicolă. Precum se întâmplă mai totdeauna la atări mișcări politice, cauza stă numai și numai în — prostia unui servitor. Audi colo, un servitor s'ce îmbete o lume întreagă! Căci adevă, când a plecat Țarul din Petersburg la Copenhaga, servitorul a primit mai multe lucruri spre a le pacheta și între altele chiar și o uniformă prusiană. E datina anume, că monarhii când călătoresc prin alte țeri, se cam îngrijesc pentru toate eventualitățile și iau diferite uniforme, ca să le aibă mereu gata, când din întâmplare ar avea trebuință de ele. Servitorul Țarului însă, prostuț de firea lui, de geaba își tot bătea capul, că ce caută oare uniformă prusiană în garderoba unui Țar? Și după multă bătaie de cap, el totuși după priceperea lui a găsit cauza cauzelor și a început a face

svon. Acum bietul servitor își plânge păcatele prin Siberia, să pocăiescă și vede, că nu e prea cu sfat a vorbi multe despre garderoba unui Țar, care călătorește. Servitorul e trimis pe 5 ani în Siberia, pentru-că el a fost scornitorul acelei vesti, că Țarul și împăratul Vilhelm au să se întâlnească la Stettin.

Cu ocaziunea iubileului lui Bismark. diarul „Times“ din London scrie un prim-articol foarte simpatice, în care dice: „Urările noastre sunt cu atâta mai adânci, pentru-că noi scim și nimeni nu se poate îndoi, că țări și unitatea Germaniei, care sunt a se mulțumi numai genialelor însușiri ale principelui Bismarck, sunt cea mai puternică și solidă garanță pentru susținerea păcii europene. Cu privire la aceasta, susținerea cât de lângă a poziției sale de ministru este un nemăsurat bine pentru Europa; în istoria politicii nouă nu este o pozițiune mai splendidă, decât aceea a cancelarului german. În ziua iubileului său de 25 de ani, Bismarck stă mai tare și mai bine, ca ori când de altă dată. Numai Bismarck a putut conduce, prin atâtea lupte și greutăți enorme, — națiune mare ca cea germană. Crearea imperiului german, opera lui Bismarck, e cel mai însemnat eveniment istoric și politic al timpului nostru.“

Congresul bisericesc sârbesc. Foia bisericască „Srbski Narod“, care se dice a fi organul cercurilor celor mai apropiate de patriarhul sârbesc, vorbește într'un articol al seu despre noua convocare a congresului bisericesc gr.-or. sârbesc. Numita foaie cere și pretinde, că patriarhul și episcopii, cari merg în curând la Budapesta la deschiderea dietei, să lucre ceva cu asta ocaziune și pentru congresul bisericesc, căci ori-cum ar fi timpul ca odată să se curme neorînduiala din sinul congresului. Toată vina neorînduială și a relelor mergeri de lucru e numai congresul, care se convoacă acum, de oare-ce în programul congresului nu se face amintire nimic, că acolo s'ar desbate ceva și despre hierarchie, nu se desbate nimic despre cultura sârbească, nimic despre afaceri scolastice. Trebuie dar' să se facă schimbări, anume să se convoace congresul și să se deie însărcinarea, ca el să supună totdeauna unei revisiuni corăspunzătoare ordinea de alegeri la congres. Dacă congresul cest nou ar șovăi de a face aceasta, atunci ar depinde numai dela Coroană și dela sinodul episcopesc, ca să putem hotări odată ordinea provisorică a alegerilor și să putem pune basă solidă lucrurilor mai târzie, cari vor avea în vedere compunerea statutului definitiv.

Al doilea congres internațional pentru îmbunătățirea căilor ferate s'a deschis în 17 l. c. în Milano din partea lui Sarasco, ministrul de lucrări publice al Italiei. Au luat parte vre-o 400 persoane, cari au reprezentat direcțiile a 120.000 kilometri de cale ferată.

De ale timpului. În Ungaria temperatura a scăzut și presiunea aerului a crescut pretutindene. Timpul e schimbăcios, foarte rece, pe unele locuri, mai ales în Sud-Ost cu ploi mai mărunte. Pe viitor e a se aștepta, prelungă puțină schimbare a temperaturii un timp domol, în Ost cu ploi locale.

Bibliografie. „Meseriașul român“. Foia pentru învățătură și petrecere, întocmită pentru meseriași și toți iubitorii de meserii. Ese la 1 și 15 a fiecărei luni. Brașov, 15/27 Septemvrie 1887. Anul II. Nr. 18. Sumar: Cum au să se cultiveze prețurile articolelor industriale? — O voce străină asupra industriei Românilor. (Fine.) — Comerțul cu pîr omenească. — Felurite pentru meseriași. — Recepte folositoare. — Sciri economice și industriale. — Diverse. — Multe și mărunte. — Concurs. — „Meseriașul român“, institut de credit și depuneri. (Extras din Maiestru pro 31 August 1887.) — Têrgurile dela 17—30 Septemvrie 1887. — Posta Redacțiunei.

Varietăți.

(O nouă întrebunțare a velocipedului.) De ună-și mai multe asociațiuni de pompieri voluntari pentru stingere de incendii ale Austriei inferioare, au ținut o adunare generală. La banchet, unul din membri a făcut propunerea să se învețe câțiva oameni din fiecare companie în arta de a umbla cu velocipedul, spre a înlocui pe acei călăreți, cari până acum se întrebunțază în cas de incendii spre a da alarma la acele sate și cătune din vecinătate, unde nu există nici o comunicațiune cu telegraf sau telefon. O asemenea întrebunțare a velocipedistilor s'a și introdus, observă propunătorul, în Germania și anume în Bavaria. Mai multe asociațiuni de pompieri voluntari din Austria-inferioară și din Ungaria au declarat consentimentul lor cu aceasta propunere și că vor propune în cercul lor respectiv a se întrebunța. În viitor velocipedistii în loc de călăreți pentru a da alarma la locurile învecinate în cas de incendii.

(O vioară prețioasă.) La dl Riechers, un renumit fabricant de instrumente musicale în Berlin, a venit zilele trecute un june musicant cu o vioară veche, plină de praf și într'o stare deplorabilă, spunându-i că, aflându-se la Stettin, cumpără această vechitură cu preț de 40 mărci. Aș dori, continuă junele violonist, să știu dacă nu m'am înșelat, și știind că d-ta cunosea mai bine decât ori-care altul valoarea acestor instrumente, te rog să-mi spui cât poate valora achizițiunea mea? Dl Reichers examinează vechia vioară cu cea mai mare băgare de seamă, cercă sunetul ei și apoi îi dăse temurând de emoțiune: „Norocosule ce ești! știu că ai cumpărat cu patruzeci de mărci o adevărată Amati? Dacă vrei s'o vinzi, îți voi numera îndată suma de patru mii mărci!“ Posesorul instrumentului prețios rămase mut de uimire și surprindere. Revenindu-și în simțire nu găsi cuvinte spre a-i exprima bucuria sa. Se înțelege că vîndătorul vioarei dela Stettin va fi simțit mai puțină bucurie dacă va fi aflat adevărata valoare a vioarei vîndută.

(Faruri plutitoare.) Desastrelor cari se întâmplă atât de des pe Oceanul-Atlantic au făcut pe oamenii de știință să se gândească la mijloacele de a evita primejdiiile cât se poate mai mult.

Învățătul inginer și meteorolog Fred. A. Clondman a făcut acum și a prezentat guvernului Statelor-Unite un proiect de a se înființa faruri plutitoare pe Oceanul-Atlantic pe calea dela Teara-Nouă la Irlanda. Aceste faruri sunt proiectate așa, ca să țină și stațiuni telegrafice, meteorologice și de ajutoare în cas de nenorociri.

Modelul farelor propuse de Clondman consistă din șee sau douăsprezece năi circulare cu acoperământ convex și cu un turnuleț de fer; năile să fie unite și ținute fixe, cu ajutorul unei funii puternice metalice, care ar servi și de telegraf sub-marin; în turnulețe s'ar aprinde noaptea un foc mare vizibil la distanțe întinse.

Două cifre mari aședate în turnulețe ar semnala stațiunea; prin semne convenționale s'ar pute însemna și timpul probabil, care va urma după constatările meteorologice.

Inginerul Clondman crede, că cu șee fare de aceste navigațiunea pe Atlantic ar fi sigură și corăbiile ar avea o cale fixă și cunoscută.

Guvernul Statelor-Unite a dat proiectul acesta în studiul unei comisii de experți.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Budapesta, 28 Septemvrie n. Ântăia ședință a casei deputaților. Președintele după vîrstă, Anton Boer declară ședința de deschisă; după aceea, secretarul după vîrstă, contele Szécsényi cetesce hîrtia de convocare. Daniil Irányi, acum ca și mai înainte, se acată de împregiurarea, că la deschiderea sîrbătorească a dietei nu intervin bannereții maghiari ci dignitarii ces. reg. de curte, că deschiderea nu se face în sala pentru ședințe, ci în „Hofburg“ și în sfîrșit, că la Hofburg sînt atîrnate drapeluri negru galbene. Maiestatea Sa cu privilegiul călătoriei Sale din urmă a adresat deputațiunilor cari i-au adus omagiile, adevărate declarațiuni patriotice, ear' Regele fiind încunoscînt despre plîngerile ce i-se adresează, urmează sfatul consilierilor sei. Irányi sfîrșesce spunînd că partidul seu nu va lua parte la deschiderea dietei.

Tisza declară, că se va urma în toate, obiceiul de până acum.

Michelstown, 28 Septemvrie n. Pe trenul, în care se aflau polițiști și soldați cari călătoriau în apropiere de Yaung-hall pentru a executa sentență judecătorească, care dispunea depărtarea cu forța a unor arîndași, s'au fost rupt nisece șine între garele Cork și Yaung-hall și s'au fost tăiat firele telegrafului.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Economie.

Piața din Sibiu, 26 Septembrie. Grâu hectolitru 74—80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.30, grâu mestecat 68 până 72 chilo fl. 3.30, până fl. 4.10 sâcra 68 până 72 chilo fl. 3.— până fl. 3.40, orz 60 până 64 chilo fl. 3.— până fl. 3.50, ovės 40 până 45 chilo fl. 1.60 până fl. 2.—, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 4.30 până fl. 4.70, mēlaiul 78 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semēnță de cânepă 49 până 51 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 5.50, lințea 78 până 82 chilo fl. 7.— până fl. 7.50 fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, pāsāt de grâu 100 chilo fl. 15.— până fl. 16.—, fāinā Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slānina 100 chilo fl. 54.— până fl. 56.—, unsoarea de porc fl. 58.— până fl. 60.—, sēu brut fl. 20.— până fl. 22.—, lumini de sēu fl. 30.— până fl. 32.—, lumini turnate de sēu fl. 38.— până fl. 40.—, sāpunul fl. 18.— până fl. 24.—, fēn 100 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, cânepa fl. 32.— până fl. 35.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.— până fl. 3.—, spirțul p. 100 L. % 28 până 30 cr., carnea de vită chilo 36 cr., carnea de vițel 24 până 36 cr., carnea de porc 40 până 44 cr., carnea de berbec 20 până 24 cr., ouă 10 cu 15 până 18 cr.

Piața din Sighișoara, 26 Septembrie. Grâu curat hectolitru fl. 4.60 până fl. 5.20; grâu mestecat fl. 3.30 până fl. 3.70; sâcra fl. 2.90 până fl. 3.10; ovēsul fl. 1.50 până fl. 1.70; cucuruzul fl. 4.30; fasolea fl. 3.—; crumpenele fl. 1.20; mazerea chilo 20 cr.; lințea 24 cr.; mēlaiul 9 cr.; lumini de sēu chilo 40 cr.; sāpunul 24 cr.; sēu brut 21 cr.; sēu de vită fl. 1.—; unsoare de porc 70 cr.; carnea de vită 32 cr.

Bursa de București.

24 Septembrie — 5 oare p. m.	Casa	Ultim
Renta rom. per 1875 5%	—	—
Renta română amort. 5%	—	—
(Schuldverschreib.)	—	—
Oblig. de Stat. C. F. R. 6%	—	—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	—	—
Împrumutul Municipal 5%	—	—
Scrisuri func. rurale 7%	—	—
Scrisuri func. rurale 5%	—	—
Idem urbane 7%	—	—
" 6%	—	—
" 5%	—	—
Banca Naț. (500 lei vēr. intr.)	—	—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vēr.)	—	237.—
Soc. de Asig. Naț. (200 lei vēr.)	—	—
S. cred. mob. r. (250 lei vēr.)	—	—
Soc. r. de con. (250 lei vēr.)	—	—
Oblig. Casei Pensiuilor	—	—
Agio.	13.90	—
Schimă		
Londra 3 luni	25.20	—
" cek	25.40	—
Paris 3 luni	99.45	—
" cek	100.07 ¹ / ₂	—
Berlin 3 luni	123.40	—
" cek	124.15	—
Viena	2.02 ¹ / ₂	—
Agio.	14.—	—

Bursa de Budapesta

din 27 Septembrie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	—
" " " 4%	100.05
" " hārtie " 5%	87.—
Împrumutul căilor ferate ung.	150.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.50
Bonuri rurale ung.	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.50
" " " bānățene-timșene	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.50
" " " transilvane	104.50
" " " croato-slavone	—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.—
Împrumut cu premiu ung.	122.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	123.50
Renta de hārtie austriacă	81.10
" " argint austriacă	82.50
" " aur austriacă	112.50
Losuri austr. din 1860	136.—
Acțiunile băncii austro-ungare	880.—
" " de credit ung.	286.50
" " " austr.	282.30
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	102.—
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.94
Napoleon-d'ori	9.95
Mārci 100 imp. germane	61.50
Londra 10 Livres sterlingi	126.—

Bursa de Viena

din 27 Septembrie st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6%	—
" " " 4%	100.—
" " hārtie " 5%	87.10
Împrumutul căilor ferate ung.	149.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.25
Bonuri rurale ung.	104.20
" " " cu cl. de sortare	104.20
" " " bānățene-timșene	104.50
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.50
" " " transilvane	104.30
" " " croato-slavone	104.75
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.—
Împrumut cu premiu ung.	122.40
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	123.25
Renta de hārtie austriacă	81.15
" " argint austriacă	82.40
Renta de aur austriacă	112.56
Losuri austr. din 1860	135.75
Acțiunile băncii austro-ungare	880.—
" " de credit ung.	287.50
" " " austr.	282.20
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.95
Napoleon-d'ori	9.96
Mārci 100 imp. germane	61.52 ¹ / ₂
Londra 10 Livres sterlingi	125.65

Cursul pieței din Sibiu

din 28 Septembrie st. n. 1887.

Hārtie-monetă română	Cump.	8.66	vēnd.	8.67
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble ruseci	"	1.11	"	1.11 ¹ / ₂

LOTERIE.

Tragerea din 28 Septembrie st. n.

Sibiu: 2 50 83 19 8.

Sz. 137/1887.

[495] 2—3

Árverési hirdetmény.

Alulirott királyi közjegyző ezennel köz-tudomásra hozom, hogy néhai nagy-szebeni lakos Matza János hagyatékához tartozó 2442 frtra becsült borkészlet és hordók folyó évi október hó 6-án d. é. 10 órakor a Honterus utca 6-ik házszám alatti pinczehelyiségben becsértéken felüli vételárban azonnali készpénzbeli fizetés mellett ár-lejtés útján elfognak adatni.

Az árverési feltételek irodámban (fleichergasse 29 h. sz.) a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Nagy-Szeben, 1887 Szeptem. 25-év.

Zágoni Gábor,

kir. közjegyző.

Concurs.

[498] 2—2

Pentru ocuparea postului de învățător în clasa I-mă a scoalei confesionale gr.-cat. din Ilva-mare cu următoarele emolumente:

- a) Salar anual 250 fl.
- b) cuartir
- c) 4 orgii lemne de foc.

Petenții la acest post se-și aștearnă suplicile lor provădate cu atestat de cua-

lificațiune până la 9 Octomvrie st. n. 1887 la senatul scol. conf. gr.-cat. din Ilva-mare.

Președintele senatului:

Balu m. p.

Nr. 184/1887.

[494] 2—3

Avis.

P. T. acționari ai institutului de credit și economii „Arieșana“ din Turda, cari încă n-au plătit vērșământul al III-lea, expirat în 24 August a. c., sūnt provocați a plăti acest vērșământ, dimpreună cu interesele de întârziere, (până ađi 6 cr. de acțiune) în timpul cel mai scurt, căci în cas contrar vor fi provocați direct ad personam, ca se-și achite vērșământul, conform §. 11 din statute.

Turda, 23 Septembrie 1887.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Arieșana“.

D. St. Șuluțiu, S. Moldovan,
direct. execut. secretar.

Cea mai bună [448] 11

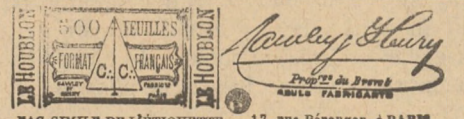
Hārtia de țigarete
e veretabilul

LE HOUBLON
fabricat francez

de CAWLEY & HENRY, în PARIS

A se feri de imitațiune.

Această hārtia se recomandă cu căldură din partea domnilor Dr. I. I. Pohl, D. E. Ludwig, D. M. Lippmann profesori de chemie la universitatea din Viena, pentru curățenia sa absolută și pentru-că nu are în consistența sa nici o materie stricăcioasă.

17, rue Béranger, à PARIS

Publicațiunile „Cancelariei Negruțiu“

în Gherla — Sz.-Ujvár — Transilvania.

[467] 35

„Amicul Familiei.“ Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Cursul XI. — Apare în 1 și 15 ȃi a luni în numeri căte de 1¹/₂—2¹/₂ coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poesii, novele, romanuri, suveniruri de călătorie ș. a.; — mai departe tractează cestii literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Romānilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă nisuesce a face căte o oară plăcută familiei strivite de grijiile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indiviđilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumărațiune pe anul întreg e **4 fl.**, pentru România și străinătate **10 franci** — lei noi, plătibili și în timbre postale.

„Preotul român.“ Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare căte de 2¹/₄—3¹/₄ coale; și publică articoli din sfera tuturor sciințelor teologice și între acestia mulțime de predice pe Dumineci, sērbători și diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. — Prețul de abonament pe anul întreg e **4 fl.**, — pentru România **10 franci** — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Poterea amorului. Novellă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novellă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novellă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântāna dorului. Novellă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novellă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novellă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilārie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé membru al academiei franceze. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluțiu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina Romāniei. Prețul 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și viorele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șineai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei romānesce în vorbire și scriere învederită și apretiată de Dr. Grigoriu Silași. (Op. complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II. căte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului român, Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și

amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — căte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprimăria „Aurora.“ 1885. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. Devisa acestui op e: „Tot ce putem arăta, se arătam pruncilor!“ și în literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele scoalelor noastre în mēsură în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm sprijinirii publicului român mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De Vas. Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbei romāne pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsēud. — Manualul acesta este aprobat prin înaltul minister de culte

și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mē uita. Colecțiune de versuri funebreale, urmate de iertăciuni, epitații ș. a. Prețul 50 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mārgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cāntări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pānză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mārgăritar sufletesc. Cārticică de rugăciuni și cāntări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe sexele. Cu aprobarea jurisdițiunii sup. bisericesci. Prețul unui exempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pānză 26 cr.

Cārticică de rugăciuni și cāntări pentru pruncii scolari de ambe sexele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul Prea Sānteii Vergure Maria a Nāscătoareii de D-đeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot de-acolo se pot contrage împrumuturi în ori ce sume — pe lūngă depunere de acții, scrisuri fonciare, obligațiuni de stat și alte scrisori de valoare.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula.